

Rapportage Kennis op Maat per december 2021 (over de periode 2020-2021)

Algemene gegevens	
KoM-nummer	KoM20027
BO-nummer	BO-68-001-032
Titel	Sowing Seeds of Knowledge
Missie / MMIP	ST2
Uitvoerende WR-instituten	WUR Plant Breeding
Projectleider WR (naam + emailadres)	René Smulders, rene.smulders@wur.nl
Penvoerder (namens private partijen)	Niels Louwaars
Startdatum	1-10-2020
Einddatum	31-12-2023
Bijdrage publieke financiering (WR capaciteit)	€ 120.000

Kern van het KoM-project

- Doel, doelgroep, partners, aanpak

Het project heeft als doel om kennis uit onderzoek op het gebied van plantenveredeling / plantaardig uitgangsmateriaal beter te laten doorstromen naar het MKB. Het merendeel van de bedrijven in de sector plantaardig uitgangsmateriaal (d.w.z. bedrijven actief in de veredeling en vermeerdering van zaad, bollen, knollen, jonge planten) behoort tot het MKB; tegelijk is het MKB sterk ondervertegenwoordigd in het Topsectoronderzoek. De primaire doelgroep is het MKB binnen de sector plantaardig uitgangsmateriaal. Maar ook het MKB uit aanpalende sectoren kan deelnemen aan de activiteiten.

Het project is aangevraagd door Plantum en wordt uitgevoerd door WUR Plant Breeding. Beide partners zijn nog steeds aan boord.

De aanpak bestaat uit drie elementen. Werkpakket 1 is gericht op het identificeren van voor het MKB waardevolle resultaten en inzichten uit onderzoek. Hierbij wordt gekeken naar zowel kennisbehoefte van het MKB als naar het aanbod van relevante onderzoeksprojecten binnen de Topsector. In werkpakket 2 wordt kennisoverdracht georganiseerd (in de vorm van bijeenkomsten en online meetings). Werkpakket 3 is gericht op het ontwikkelen en verspreiden van materialen (denk hierbij bijvoorbeeld aan standalone versies van materialen die in werkpakket 2 zijn gebruikt, of filmopnamen van bijeenkomsten uit werkpakket 2).

- Bijdrage aan de MMIP (in één korte kernachtige zin)

Sowing Seeds of Knowledge helpt het MKB om gebruik te maken van nieuwe inzichten op het gebied van biotechnologie en veredeling (sleuteltechnologie 2). Als gevolg hiervan kunnen deze bedrijven versneld innovaties ontwikkelen die bijdragen aan duurzame en circulaire land- en tuinbouw.

Resultaat / terugblik

- Wat is er concreet opgeleverd?
  - Bijeenkomsten

Hoewel de looptijd van het project voor een groot deel samenviel met coronabeperkingen, is toch veel bereikt. Hieronder benoemen wij de belangrijkste resultaten. Wij beperken ons tot de periode t/m 31 maart 2022 (bijeenkomsten die in april en mei 2022 zijn georganiseerd laten we hier dus buiten beschouwing).

- A. Direct na toekenning van het Kennis op Maat-project, in oktober 2020, is een **enquête** opgesteld en breed verspreid onder het MKB in de sector plantaardig uitgangsmateriaal. De enquête was gericht op het in beeld krijgen van de kennisbehoefte van MKB-ondernemers. De enquête kon ingevuld worden door individuele ondernemers, maar ook door bijvoorbeeld een commissie of gewasgroep. De enquête is maar liefst 71 keer ingevuld en heeft zeer waardevolle inzichten opgeleverd met betrekking tot de kennisbehoefte van MKB'ers en door hen geraadpleegde informatiekanalen.
- B. Er is een **stuurgroep** samengesteld waarin zeven MKB-bedrijven uit de sector plantaardig uitgangsmateriaal zitting hebben. Deze zeven vertegenwoordigers zijn afkomstig uit diverse deelsectoren: sierteelt (twee bedrijven), groentezaden (twee bedrijven), landbouwzaden (twee bedrijven) en één plantenkweker. De stuurgroep komt meerdere malen per jaar bij elkaar en wordt dan geraadpleegd voor zowel strategische als praktische besluiten. Een voorbeeld van een strategisch besluit is de prioritering van onderwerpen: rond welke onderwerpen worden met voorrang bijeenkomsten georganiseerd? Een voorbeeld van een praktisch besluit is: welke periode van het jaar is het meest geschikt voor een bijeenkomst gericht op rozenveredelaars? Ook hebben stuurgroepleden deelgenomen aan pilot-bijeenkomsten om te testen of de aangeboden informatie voldoende aansluit bij de behoeften van de doelgroep. De stuurgroepleden zijn nauw betrokken, stellen zich zeer actief op en nemen trouw deel aan de vergaderingen. De stuurgroep heeft tot dusver vijf maal vergaderd.
- C. Er is, op basis van de enquête en adviezen van de stuurgroep, een overzicht van lopende en afgeronde Topsector-projecten en een **lijst onderwerpen / thema's** opgesteld die zich goed lenen voor kennisoverdracht richting het MKB. Deze lijst is leidend bij alle activiteiten die de afgelopen tijd zijn ontwikkeld.
- D. Er is een **workshop** ontwikkeld omtrent het **gebruik van moleculaire merkers** in de plantenveredeling. Deze workshop is speciaal gericht op het MKB en is interactief opgezet, inclusief opdrachten die in break-out sessies worden besproken. De workshop is tot dusver tweemaal online gegeven en één keer fysiek. We kregen steeds enthousiaste reacties van de deelnemers op deze workshop. In totaal hebben tot nu toe 15 verschillende bedrijven deelgenomen aan de workshop.
- E. Er is een **workshop** ontwikkeld omtrent het **zoeken en vinden van wetenschappelijke literatuur**. Deze workshop is ontwikkeld in nauwe samenwerking met de universiteitsbibliotheek van Wageningen University. De workshop, die interactief is opgezet, leent zich uitermate voor een online setting. Deze workshop is tot dusver tweemaal online gegeven en wordt steeds goed gewaardeerd door de deelnemers. In totaal hebben tot nu toe 19 verschillende bedrijven deelgenomen aan de workshop, met vaak meerdere deelnemers per bedrijf.
- F. Er is een **netwerkdag** voor het MKB georganiseerd rond het thema "Maak kennis met het Topsectoronderzoek". De netwerkdag was oorspronkelijk gepland als fysieke bijeenkomst, inclusief kennismarkt, rondleiding langs nieuwe onderzoeksfaciliteiten, en een netwerkborrel. Vanwege de coronamaatregelen moest de bijeenkomst helaas worden omgezet naar een online versie. Omdat de aandacht bij online bijeenkomsten sneller verslapt dan bij een fysieke bijeenkomst is ervoor gekozen om het programma sterk af te slanken tot een bijeenkomst van ruim 1,5 uur. De online bijeenkomst bevatte onder andere een kort overzicht van de Topsector en het plantenveredelingsonderzoek binnen de Topsector, en een interview met twee MKB-ondernemers die deelnemen aan Topsector-onderzoek en die hun ervaringen deelden met het publiek. Ook was er veel ruimte in het programma voor interactie met het publiek.
- Welke producten zijn opgeleverd en waar zijn die (online) te vinden (in ieder geval GKN-link)
- Het **materiaal** dat is ontwikkeld voor de workshop over het **gebruik van moleculaire merkers** (Powerpoint-presentatie en oefenopgaven) is geschikt gemaakt om als stand-alone materiaal beschikbaar te stellen voor bijv.

belangstellenden in het HBO. Het materiaal is geschikt en beschikbaar gemaakt voor publicatie op GroenKennisNet (link: <https://groenkennisnet.nl/dossier/kennis-op-maat-sowing-seeds-of-knowledge>).

- Wat was het bereik en effect bij MKB-ers, studenten, etc? Zowel kwalitatief als kwantitatief.

Zoals hierboven aangegeven is de enquête gericht op vraagarticulatie maar liefst 71 maal ingevuld. Dit geeft aan dat het onderwerp leeft binnen het MKB.

De workshop over het gebruik van moleculaire merkers trok in totaal 19 deelnemers.

De workshop over het gebruik van wetenschappelijke literatuur trok in totaal 46 deelnemers.

De online netwerkbijeenkomst trok in totaal 18 deelnemers.

Hoewel de aantallen deelnemers (naar onze mening door corona en online vergaderen) wellicht soms beperkt was, was de kwaliteit en de betrokkenheid steeds hoog. We slaagden er goed in om de beoogde doelgroep te bereiken. Ook kregen we na afloop steeds positieve feedback van de deelnemers.

- Succes story (of ervaring) vanuit perspectief van een vertegenwoordiger van de doelgroep.

Peter Cox van het rozenveredelingsbedrijf Pheno Geno Roses B.V. geeft het volgende aan over het belang van Sowing Seeds of Knowledge:

“Mede door Seeds of Knowledge zijn we bij Pheno Geno weer artikelen gaan lezen. Elke 4 weken bespreken we een artikel. We hebben onlangs feedback gegeven op een artikel van Mirjana Vukosavljev voor de conferentie in augustus in Angers. Vandaag stond een artikel van Rene Smulders op het programma: In the name of the rose: a roadmap for rose research in the genome era.

Volgens mij is Kennis op Maat een project wat echt nodig is en wat gewaardeerd wordt door iedereen die er mee in aanraking komt!”

Wanneer Peter gevraagd wordt naar de reden van deelname aan dit project reageert hij: “Pheno Geno Roses neemt deel aan dit project, omdat het praktische kennis oplevert, hoe resultaten uit eerdere projecten ook te gebruiken zijn in de eigen veredeling. Vooral het leren en toepassen staat centraal. Daarnaast heeft het ons nieuwe ideeën opgeleverd, door te kijken naar vergelijkbare onderzoeken bij een ander gewas.”

Reflectie

KoM is bedoeld om onderzoeksresultaten door te vertalen naar handelingsperspectief voor (toekomstig) MKB-ers.

- Wat werkte goed en wat werkte minder? Vanuit perspectief van de doelgroep en vanuit perspectief WR.
  - Hoe functioneerde het consortium? Positieve punten en leerpunten.

Het consortium functioneerde erg goed. De stuurgroep bestaat geheel uit MKB'ers en vormt daarmee een goede afspiegeling van de doelgroep. De stuurgroep helpt ons heel concreet bij het bewaken van de koers en bij het bepalen van de prioriteiten.

De samenwerking tussen Plantum en Wageningen Plant Breeding verloopt ook uitstekend.

Wel hadden we met elkaar last van de coronabeperkingen, waardoor verreweg de meeste activiteiten online moesten plaatsvinden. Eén keer moest een activiteit die als fysieke bijeenkomst was voorzien worden omgezet naar online. De animo en de aandachtspanne voor online bijeenkomsten is duidelijk kleiner dan bij fysieke bijeenkomsten. Daardoor waren we ook beperkter in hetgeen we konden bereiken.

- Welke (kennis)producten scoorden goed qua bereik, welke minder? Waardoor komt dat?

De beide workshops scoorden goed. De netwerkbijeenkomst had duidelijk een minder groot bereik dan we hadden gehoopt. Wij denken dat dit vooral komt doordat mensen de vele online meetings een beetje zat waren.

- Is er samengewerkt met het onderwijs? Hoe werkte de samenwerking met het onderwijs?

Tot dusver niet. Wij hebben nu echter een afspraak met Inholland in de maak over het gebruik van door ons ontwikkelde materialen.

- Zijn er suggesties voor verbetering van de huidige KoM-regeling?

De procedure rond het go / no go moment was voor ons niet duidelijk.

- Tips & tricks en Do & Don'ts voor volgende KoM-projecten.

Onderschat niet hoeveel werk gepaard gaat met het organiseren van kennisoverdracht!